

Szabó Tamás felvétele

SZALAY MIKLÓS

A *Művelődés* régi olvasói kórusaival találkoztak a folyóirat hasábjain, kolozsvári hangversenylátogatók nyilvános hangversenyéről ismerhetik (majdnem egy évtizede hangzott el zongoraversenyének bemutatója Gheorghe Sava előadásában). Más városbeliek a Marosvásárhelyi Állami Népi Együttes műsorain elhangzó feldolgozásait hallhatták.

Aradon született 1930. november 2-án. Szülővárosában érettségizett (1949). Felsőfokú tanulmányait a G. Dima Zeneművészeti Főiskolán végezte. Előbb középiskolai ének-zenetanári (1954), majd zeneszerzői oklevelet szerzett (1958; szolfézs-zeneelméletet Major Ferencsel, összhangzattant Jodál Gáborral, ellenponttant Eisikovits Miksával, formatant Jagamas Jánossal, zenetörténetet Lakatos Istvánnal, zeneszerzést Jodál Gáborral tanult).

1957 óta a kolozsvári Zeneművészeti Főiskolán végez zenepedagógiai tevékenységet, először gyakornok (1957—62), majd tanársegédként (1962—67), napjainkban pedig megbízott előadótanárként (1967-től), zeneelméletet, szolfézszt, összhangzattant és partitúraolvasást tanítva.

Már zeneszerző hallgató korában szép sikert arat — harmadik díjat nyer kamarazeneművével a VII. Moszkvai Világifjúsági Találkozón, 1957-ben. Ebben az esztendőben kezd kibontakozni hathatósabban zeneszerzői tevékenysége. Ekkor keletkezett kórusaiból néhány nyomtatásban is megjelenik a *Művelődés*-ben (*Ha én páva volnék* kezdetű csángó népdal, *Két népdal: Nálunk felé veres az ég, Virágos kenderem*, vagy a lengyel forradalmi dal teldolgozása: *Poljuska* címen). A következő esztendőben néhány tömegdala és kórusműve jelenik meg a Pedagógiai vagy a Zeneműkiadó különféle gyűjteményeiben (*Tavaszi dal*, 1958; *Dal a Pártról*, 1960; *Te kis madár*, 1958; *Győzelmek pártja*, 1961). Több alkalommal dolgozott fel szvit formájában, népi zenekari kísérettel népdalokat (*Szvit*, 1958; *Kalotaszegi népdalok*, 1959; *Csiki népdalok*, 1959). Ezeket a Marosvásárhelyi Állami Népi Együttes tűzte műsorára és szólaltatta meg szép sikerrel, *Két madrigáljával* (1958) s *Kantátájával* (1959) együtt. Századunk hangvételét gyümölcsöztető s a nagy keretek kitöltésére vállalkozó, díjazott *Gordonka-zongora szonátája* (1957) napjainkban látott napvilágot a Zeneművészeti Főiskola házi nyomdájában (1969). Szakmai körökben *Ünözzenekari concerto-ját* (1958) és *Fuvolára, zongorára írott szonátáját* (1963) is sokra értékelik.

Az utóbbi években több alkalommal kapcsolódott be a színház munkájába *kísérőzene* összeállításával (*Prometheus*, 1967; *Bünbeesés után*, 1967; *Strip-tease*, 1968; *Érettségi előtt*, 1968). Zenepedagógiai tevékenységét egészítik ki azok a zeneelméleti s szolfézs-fejezetek, amelyeket a főiskolai jegyzetekben találhatunk (1957—64), a XIV. század zeneművészeti stílusára vonatkozó elemzések, a *Korunk*-ban megjelent, Bartók művészetét ismertető írása (1965), Bartók operáját és pantomimjét népszerűsítő előadásai (1964—65), valamint az intézeti tudományos szessziókon tárgyalt újító-elemző módszere s a szimmetria-aszimmetria kérdését megvilágító felolvasása (1965, 1967).

Bekapcsolódott mind az intézeti közösségi munkába, mind a falusi és városi énekkarok irányításába. Elmélyült elméleti foglalatossága után minden bizonnyal alkotótevékenységének újabb szakaszba való érkezésének leszünk tanúi. Legújabbán kalotaszegi népdalok feldolgozásával járul hozzá kóruskultúránk fellendítéséhez.

ÉDESANYÁM...

SZALAY MIKLÓS

Poco rubato quasi giusto (♩ = 72)

4 É - des - a - nyám — sok — szép sza - va, Kit fo - gad - tam, —
 É - des - a - nyám — sok — szép sza - va,
 kit — nem so - ha. Meg - fo - gad - nám, 5 de már, . de — már ké - sö 4
 kit nem — so - ha. Meg - fo - gad - nám, de már ké - sö, de már ké - sö
 4 Mer az i - de - gen az el - sö, ha - te - ha. 1 2 ha - te - ha.
 Mer az i - de - gen az el - sö, ha - te - ha. gen az el - sö, ha - te —
 É - des - a - nyám — ró - zsa - fá - ja, En - gem nyí - lott —
 ha. É - des - a - nyám — ró - zsa - fá - ja
 u - to - já - ra. Bár so - ha - se 5 nyí - lott, nyí - lott vó - na, 4
 En - gem — nyí - lott. Bár so - ha - se nyí - lott vó - na, nyí - lott vó - na,
 4 Ma - rad - tam vó - na bim - bó - ba, ha - te - ha. 1 2 ha - te - ha.
 Ma - rad - tam vó - na bim - bó - ba, ha - te — ha - te - ha. bó - ba, ha - te — ha.

(Folytatás a 17. lapról)

lehetünk, hogy írásból, képről vagy filmről nem tanulhatja meg soha senki olyan tökélyel, mint aki a tiszta forrásból merít.

Ügéső soron az is megoldás, ha a néptáncot megpróbáljuk szűkebb körben tovább éltetni: vagyis színpadra menekíteni.

Az első lépés nyilvánvalóan a néptánc tudományos hiteles gyűjtésének megszervezése. Intézményeink, szakembereink vannak ennek a feladatnak az elvégzésére, mégis mindeddig csupán részleteredményekről számolhatunk be. A kiadványok sehár holló számba mennek. Hiányzik a megyékben a régi néptáncokban gazdag vidékek anyagának rendszeres gyűjtése. Le is maradt szellemi néphagyományunk más ágának gyűjtése mellett. Maros megye megtette hétérmérföldes lépéseit. Székely Dénes, Domokos István, Horváth Margit, Lőrincz Lajos, Benedek Mihály, Kelemen Ferenc munkájáról, munkáiból olvashatunk. Szép munkát végez szűkebb pátriájában, Udvarhelyen Kacsó András, Csikszeredában Toró Emil és Kosz Szilveszter, Sepsiszentgyörgyön a Venczel házaspár.

A népi alkotások és a művészeti tömegmozgalom megyei és központi házára hárul a feladat, hogy végre egységes és rendszeres terv alapján módszerességgel hozzájárasson néptáncállományunk rögzítéséhez a korszerű lejegyzési módszerek és filmek segítségével.

Sárpatakon nagy örömmel láttam egy gyönyörű csepezt, Örömmel láttam, hogy a táncosok nagy része népviseletben táncol. A fiatalok és idősebbek a hagyományos táncokhoz az ehhez illő népviseletet is felveszik, mint a test alakját, a mozgás jellegét megszépítő öltözetet. Felveszik a városi néptánc-csoportok is.

Igy válik a néptánc és vele a népviseletek mozgalmá kápoecsa a falu és város, a múlt értékei és a jövő műveltsége között.

BÉRES KATALIN

TARTALOM

Az RKP KB Végrehajtó Bizottságának és a Szocialista Egységfront Országos Tanácsa Végrehajtó Búrójának Határozata a Román Népköztársaság kikiáltása 25. évfordulójának megünnepléséről	2
Octavian Neamtu: Barátság és közös munka	4
• KRONIKA	
Kocsik József: Faludi Károly; Tudósítások; Két irodalmi kör	7
Tóke Csaba: Könyvekről	10
Kovács Sándor: Változatosan, Esztrádműsor Szalontán	10
Boldizsár Zeyk Imre: Adalékok a kalotaszegi krónika új fejezeteihez	11
Kovács Sándor: A Kolozsvári Diákművelődési Ház programjából	12
Barabás Sándor: Jó kezdet	13
Horváth Arany: Múzeum született	14
Csire Gabriella: A bábuk bűvöletében	15
Rácz Albert: Műkedvelőink házatáján	16
Béres Katalin: Sárpatak — Ozd — Bükkös	17
• FORUM	
P. Anastase: Szociológiai felmérés és társadalmi-művelődési akciók falun	20
Szekeres Lajos: „A testedzés olyan életszükséglet, mint a víz...”	21
Nicolina Garici: A tapasztalatsere iskolája	22
• JATEKSZIN	
Kubán Endre: Utolsó találkozás. Színmű egy felvonásban	23
• ENEKSZO	
Benkő András: Veress Gábor	28
Veress Gábor: Hegedűiskola	28
Félszázados a sepsiszentgyörgyi férfikar. Török Sándor: Köszöntés; Péter Albert: Félszázad története; László Attila: Ferencz Jenő 50 éves munkássága	29
Becze Antal: A Ditrői Bartók Béla Művelődési Egyesület	34
Benkő András: Szalay Miklós	35
Szalay Miklós: Édesanyám	36
• VADROZSAK	
Almási István: Énekes népi gyermekjátékok a Nyáradmentérről	37
• ENCIKLOPEDIA	
Dr. Máthé Balázs: A villamosság (4)	41
Ferenczi István: Megyericsi János	45
Borsodi László: Csíki kígyóhiedelmek	47
• OLVASO	
Tamási Aron: Virágos ágacska	49
Robotos Imre: A kölcsönös megismerés könyvei	50
Márton Gyula: Író a falujáról (Horváth István: Magyarórdi toronyalja. Írói falurajz)	51
• KILATO	
A szabadidő-kutatás és a nevelés európai központja	53
Tóth István: 65 éves Eugène Guillevic	54
Marina Tkacsenko: Egy leningrádi főiskola	56
Kárpáti M. Géza: Városi amatőr filmesek falun	56
Záreczky László: A tizenöt éves Kodály Zoltán Daloskör	57
Bácski György: A Zentai Művelődési Házban	58
• Naptár	59

Előfizetési díj: egész évre 60 lej, félévre 30 lej, negyedévre 15 lej, számonként 5 lej. Előfizetéseket a Lapkiadó — Intreprinderea de Stat pentru Imprimerie și Administrarea Publicațiilor — I.S.I.A.P. címére: București, Str. Brezoianu 23—25, postautalványon lehet küldeni, vagy folyószámla átutalással: Cont 64.03.01.44 B.N. R.S.R. Filiala Sectorului 7, a b o n a m e n t M ű v e l ő d é s m e g j e l ö l é s s e l .